

Johannes Yrttiaho vas

Kirjallinen kysymys merivoimien uusien taistelualusten hankintakustannusten ylittymisestä, alusten luokituksesta ja käyttötarkoituksesta (Laivue 2020)

Eduskunnan puhemiehelle

Valtioneuvosto on yleisistunnossaan 19.9. päättänyt merivoimien uusien taistelualusten hankinnasta. Laivue 2020 -hankkeelle on aiemmin myönnetty rahoitusta yhteensä 1,232 miljardia euroa. Valtioneuvosto on kuitenkin päätöksessään 19.9. hyväksynyt lähes sadan miljoonan euron kustannusylityksen. Laivue 2020 -hankkeen kokonaiskustannukset (ilman indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia menoja) ovat päätöksen mukaan 1 325,48 milj. euroa. Tarvittavat lisärahat osoitetaan vuoden 2019 kolmannessa lisäbudjetissa.

Hankintapäätös koskee neljää suurikokoista Pohjanmaa-luokan taistelualusta taistelujärjestelmiin. Laivue 2020 -hankkeen valmistelun aikana on annettu ymmärtää, että hankittavat neljä sotalaivaa kuuluvat korvetti-luokkaan, on puhuttu mm. "Pohjanmaa-luokan korveteista" ja "monitoimikorveteista" (mm. puolustusministeriön ohjelmajohtaja Lauri Purasen blogi ja Laivue 2020 -sivusto). Puolustusministeriön omien määreiden mukaan korvetit ovat aluksia, joiden uppouma on 600—3 000 tonnia. Fregattien uppouma on 2 500—6 000 tonnia. (Laivue 2020. Puolustusvoimien strateginen hanke -julkaisu). Alusten koosta ja siten käyttötarkoituksesta on annettu ristiriitaista tietoa, joka on omiaan hämärtämään käsitystä siitä, mitä todellisuudessa ollaan hankkimassa.

Pohjanmaa-luokan alukset ovat uppoumaltaan 3 900 tonnia, eli ne kuuluvat selkeästi fregattiluokkaan eivätkä korvetteihin, kuten on annettu ymmärtää. Alusten pituus on kasvanut hankkeen alkuvaiheen 90—100 metristä 114 metriin. Alukset ovat Itämeren suurimpia, mm. Ruotsin tärkeimpiä pintataistelualuksia eli Visby-luokkaa moninverroin suurempia. Voidaan perustellusti kyseenalaistaa niiden soveltuvuus Suomen sokkeloisten ja saaristoisten vesi- ja rannikkoalueiden puolustamiseen.

Suomi on tehnyt uusia sotalaivoja koskevaa tutkimustyötä yhdessä Yhdysvaltojen kanssa. Pohjanmaa-luokan uudet alukset ovat pituudeltaan ja uppoumaltaan suunnilleen samankokoisia kuin Yhdysvaltojen Freedom-luokan rannikkotaistelualukset (LCS). Myös puolustusministeriön Pohjanmaa-aluksista julkaisemat havainnekuvat muistuttavat erehdyttävästi yhdysvaltalaisia Freedom-luokan aluksia. Näiden tietojen valossa ja Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan nykysuuntauksen taustaa vasten herää epäily, että uusilla taistelualuksilla on tarkoitus osallistua Yhdysvaltojen ja Naton osoittamiin kansainvälisiin tehtäviin maailman merillä eikä ensisijaisesti puolustaa Suomen rannikko- ja merialueita.

Kirjallinen kysymys KK 161/2019 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kun Pohjanmaa-luokan alukset ovat luokkaa suurempia kuin hankintaprosessin kuluessa on annettu ymmärtää, niin onko harhaanjohtaminen ollut tietoista ja onko alusten koon kasvaminen syy kustannusten ylitykseen ja

mikä on merivoimien uusien taistelualusten todellinen käyttötarkoitus, ja onko niillä tarkoitus osallistua kansainvälisiin sotilasoperaatioihin?

Helsingissä 26.9.2019

Johannes Yrttiaho vas